

संस्कृतभारती पश्चिममहाराष्ट्रम् पत्राचारद्वारा संस्कृतम् प्रवेश - प्रश्नपत्रिका ऑगस्ट २०२४

श्रावण कृ. सप्तमी । समयः - होरात्रयम्। दिनाङ्कः - २५.०८.२०२४ गुणाः - १००

महत्वाच्या सूचना -

- १) उत्तरपत्रिकेच्या प्रत्येक पानावर समासात मध्यभागी खालील माहिती न चुकता भरावी.
 - अ) स्वतःचे पूर्ण नाव
 - आ) नोदणी (registration) क्रमांक.
 - इ) संपर्क क्रमांक (भ्रमणध्वनी) क्रमांक.
 - ई) पृष्ठ क्रमांक- उत्तरपत्रिकेची एकूण पृष्ठ संख्या / सद्य पृष्ठ क्रमांक (उदा ७/१, ७/२, ...)
- २) परीक्षागृहात प्रवेश केल्यावर स्वतःच्या उपस्थतीची नोंदणी करणे अनिवार्य आहे. उपस्थिती नोंदणी उपस्थित परिवेक्षक / शिक्षक करतील.
- स्वलिखित उत्तरपत्रिका परिवेक्षक / शिक्षक यांचेकडे जमा करावी.
- ४) सुभाषिते,सूक्त आणि प्रहेलिका यांचा अर्थ मराठीतून लिहिणे अपेक्षित आहे.
- ५) संस्कृत किंवा मराठी भाषेतून लिहितांना त्या त्या भाषेच्या लेखननियमांना अनुसरूनच उत्तरे लिहावीत.

संस्कृतभारती प.महाराष्ट्रम्।

प्रवेश परीक्षा - ऑगस्ट २०२४

1

प्रवेश परीक्षेसंबंधित स्वना ---

- १. सुभाषिते, सूक्ती आणि प्रहेलिका यांचा अर्थ मराठीतून लिहिणे अपेक्षित आहे.
- २. संस्कृत किंवा मराठी भाषेतून लिहिताना त्या त्या भाषेच्या लेखननियमांना अनुसरूनच उत्तरे लिहावीत.

प्र.१ अ) कथेच्या आधारे खालील प्रश्नांची उत्तरे संस्कृतमध्ये लिहा.

(गुण ५)

सहसा विदधीत न क्रियाम् ।

एकस्मिन् ग्रामे एका महिला वसति स्म । सा एकं नकुलं पालयति स्म । नकुलस्य विषये तस्याः बहु प्रीतिः आसीत् । महिलायाः एकः शिशुः अपि आसीत् । तस्याः गृहस्य समीपे जलं नासीत् । जलम् आनेतुं सा दूरं गच्छति स्म ।

एकस्मिन् दिने जलम् आनेतुं सा अगच्छत् । गृहे कोऽपि नासीत् । तस्याः शिशुः निद्रितः आसीत् । महिला बहिः गता । तदा गृहे एकः सर्पः आगतः । नकुतः सर्पम् अपश्यत् । सर्पः शिशुसमीपम् अगच्छत् । नकुतः तत्क्षणे एव सर्पस्य उपरि अपतत् । क्षणमात्रेण एव सर्पम् अमारयत् ।

महिला जलं गृहित्वा आगता । द्वारे एव नकुलः उपविष्टः आसीत् । महिला नकुलस्य मुखम् अपश्यत् । नकुलस्य मुखं रक्तमयम् । सा अचिन्तयत् - "अयं नकुलः मम शिश्रुम् अखादत् ।"अतः एव अस्य मुखं रक्तम्यम् । सा अचिन्तयत् - "अयं नकुलः मम शिश्रुम् अखादत् ।"अतः एव अस्य मुखं रक्तम्" इति । सा तक्षणे एव एकं शिलाखण्डं नकुलस्य उपि अक्षिपत् । नकुलः मृतः अनन्तरं महिला रक्तम्" इति । सा तक्षणे एव एकं शिलाखण्डं नकुलस्य उपि अक्षिपत् । नकुलः मृतः अनन्तरं महिला गृहस्य अन्तः गता । तत्र शिश्रुः क्रीडिति तत्रैव मृतसर्पः अस्ति । सा बहु दुःखिता अभवत् । अविचारेण मया नकुलः संहतः इति सा पश्चातापेन पीडिता अभवत् ।

अतः किमपि कार्यं सहसा न कर्तव्यम् । विचारं कृत्वा एव कर्तव्यम् ।

- १) ग्रामे का वसति स्म?
- २) सा किमर्थं दूरं गच्छति स्म?
- ३) नकुलः कम् अपश्यत्?
- ४) नकुलस्य मुखं कथम् आसीत्?
- ५) महिला किम् अचिन्तयत्?

प्र.१ आ) सुक्तींचा अर्थ स्पष्ट करा. (कोणत्याही २)

१) मूदः परप्रत्यनेयबुद्धिः ।

२) उद्योगिनः पुरुषसिंहमुपैति लक्ष्मीः ।

उदयाशिलं

(गुण ५)

- ३) गुणाः पूजास्थानं गुणिषु न च लिङ्गं न च वयः ।
- प्र.२ अ) कोणत्याही दोन सुभावितांचा अर्थ लिहा. (गुण ५) १) न कश्चिदपि जानाति कि कस्य श्वी भविष्यति । अतः श्वः करणियानि कुर्यादद्यैव बुद्धिमान् ॥
 - २) न किञ्चित् सहसा कार्यं कार्यं कार्यविदा कचित् । क्रियते चेत् विविच्यैव तस्य श्रेयः करस्थितम् ॥
 - ३) उद्यमेनैव सिध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः । न हि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविश्वन्ति मुखे मृगाः ॥

प्र.२ आ) कोणत्याही दोन कोडघांचा अर्थ स्पष्ट करा. १) अस्थि नास्ति शिरो नास्ति बाहुरस्ति निरङ्गुलिः । नास्ति पादद्वयं गाढम् अङ्गम् आलिङ्गति स्वयम् ।

२) दन्तैर्हीनः शिलाभक्षी निर्जीवो बहुभाषकः । गुणस्यूतिसमृद्धोऽपि परपादेन गच्छति ॥

३) सानुजः काननं गत्वा यातुधानान् जघान कः?मध्ये वर्णत्रयं दत्वा रावणः कीदशो वद ॥

अथवा

प्र.२ आ) खालीलपैकी दोन श्लोकांचा अर्थ लिहा.

(गुण ५)

(गुण ५)

१) गजाननं भूतगणादिसेवितं कपित्थजम्बूफलासारभक्षकम् । उमासुतं शोकविनाशकारणं नमामि विग्नेश्वरपादपङ्कजम् ॥

- २) तं सूर्यं जगतां नाथं ज्ञानविज्ञानमोक्षदम् । महापापहरं देवं तं सूर्यं प्रणमाम्यहम् ।।
- शवं शिवकरं शान्तं शिवात्मानं शिवोत्तमम् ।
 शिवमार्गप्रणेतारं प्रणतोऽस्मि सदा शिवम् ॥

प्र.३ अ) खाली दिलेल्या कोणत्याही पाच शब्दांचे अर्थ मराठीमध्ये लिहा.

(गुण ५)

१) धीवरः

२) तर्णकः

३) चर्म

४) निर्यासः

५) मृच्छदः

६) जवनिका

७) वितर्दिः

८) मातुलानी

संस्कृतभारती प.महाराष्ट्रम्।

प्रवेश परीक्षा - ऑगस्ट २०२४

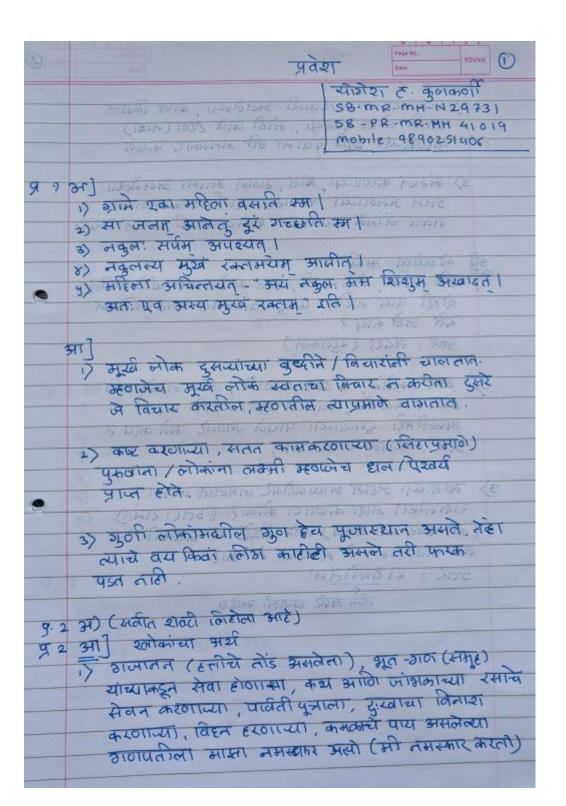
1

प्र.३ आ) खाली दिलेल्या कोणत्याही पाच शब्दांचे संस्कृत अर्थ लिहा. (गुण ५) १) वहिनी २) आचारी ३) कबूतर ७) झारा ६) इस्ती ५) उंबरठा प्र.४ अ) खाली दिलेल्या कोणत्याही ५ संख्या संस्कृतमध्ये लिहा. (गुण ५) 3) 33 १) २० २) २६ E) 63 19) 68 4) 48 (गुण ५) प्र. ४ आ) कोणत्याही पाच वेळा संस्कृतमध्ये लिहा. ४) ०१:२२ 7) 019:84 ¥0:€0 (€ 2) 04:24 19) 06:40 ह्य) ०३:५५ 4) 019:30 (गुण ५) प्र.५ अ) कोणत्याही दोन प्रश्नांची मराठीमध्ये उत्तरे लिहा. १) कति वेदाः सन्ति? प्रत्येकं वेदेषु कति प्रकाराः सन्ति? ते के? २) बौद्धदर्शनस्य कति शाखाः सन्ति? ताः काः? ३) धातूनां कति प्रकाराः? ते के? प्र.५ आ) कोणत्याही दोन प्रश्नांची संस्कृतमध्ये उत्तरे लिहा. (गुण ५) १) कति वेदाङ्गाः सन्ति ? ते के? २) काव्यानां कति प्रकाराः सन्ति? ते के? ३) संस्कृतवर्णमालायां केषां स्वराणां प्लुतस्वराः अपि भवन्ति? प्र.६ अ) योग्य जोड्या जुळवा. (गुण ५) १) शीशुपालवधम् -अ) भोजदेव: २) नैषधियचरितम् आ) सुबन्धुः ३) चम्पुरामायणम् इ) माघ: ४) वेणीसंहारः ई) श्रीहर्षः ५) वासवदत्ता उ) भट्टनारायणः

स्कृतभारती प.महाराष्ट्रम्। प्रवेश परीक्षा - ऑगस्ट २०२४	5
१) भू धातोः लुट्-लकारस्य मध्यमपुरुषबहुवचनम् ।	
८ अ) सूचनेप्रमाणे धातुरूपं लिहा. (कोणतेही ५)	(गुण ५)
७) हिमालयाच्या सर्व बाजूंनी जगंल आहे.	
६) आम्ही दुर्गुणांचा त्याग करु.	
५) मी पत्र लिहिले.	
४) चोरांनी पेटी चोरली	
३) आज गृहप्रवेशाचा कार्यक्रम आहे.	
२) आई सकाळी नाश्ता तयार करते.	
१) गरीब लोक खित्र होतात.	
	13.1
७ आ) खाली दिलेल्या कोणत्याही पाच वाक्यांचा संस्कृतमध्ये अनुवाद करा.	(गुण ५)
७) लोकयानं जनान् नयति ।	
६) तं दीपं निर्वाप्य शयनं कुरु ।	
५) वानसः कूर्दित्वा पलायितवन्तः ।	
४) गौरी आलस्यात् न पठित ।	
३) सिंह: जलं पातुं नदीं गच्छति ।	
२) एतानि नारीणाम् आभरणानि ।	
१) चन्द्रिकायाः धवलता शोभते ।	
.७ अ) खाली दिलेल्या कोणत्याही पाच वाक्यांचा मराठी अनुवाद करा.	(गुण ५)
७) ——— पुरतः रेलस्थानकम् अस्ति । (मन्दिरम्)	
६) — पूर्वम् अश्वनमासः भवति । (भाद्रपदः) कुर् दिलेले	
भ) हे ———— मम सन्देशं शीधं <u>तां प्रद</u> दातु । (मरुत्)	
४)——— परितः जनाः सन्ति । (नेत्)	
३) मम ———— मिष्टान्नं अतीव रोचते । (पित्)	
२) एकः बालकः भगवद्गीतायाः ——— पठति । (श्लोकाः)	
१) अद्य सायङ्काले रमा — उद्याने मेलिष्यति । (सख्यः)	

५) ————————————————————————————————————	—— युक्योः युष्पासु	(गुण ५) वेदः, सामवेदः)
५) ————————————————————————————————————	—— युवयोः युष्पासु र्गिय निवडुन गाळलेल्या जागा भरा. (कोणत्याही ५) —— लिखितस्वरुपे प्राचीनतमः ग्रन्थः । (रामायणं, महाभारतं, ऋग्वे —— मुख्यपुराणानि सन्ति । (११, १६, १८, २५)	
५) ————————————————————————————————————	—— युवयोः युष्पासु र्गिय निवडुन गाळलेल्या जागा भरा. (कोणत्याही ५) —— लिखितस्वरुपे प्राचीनतमः ग्रन्थः । (रामायणं, महाभारतं, ऋष्ट	
५) — ६) एतस्याः — ७) — .९ आ) योग्य पर	—— युवयोः युष्पासु र्विय निवडुन गाळलेल्या जागा भरा. (कोणत्याही ५)	
५) ——— ६) एतस्याः —		
५) <u> </u>		
4) —	—— एताभ्यः	
1202000000	—— ताभ्याम् तेभ्यः	
४) हे मते	— हे मतयः	
	Ч — 	
	—— गुर्वो: गुरुषु	
	—— हरीणाम्	
.९ अ) गाळलेल	ा जागी योग्य रुप लिहा. (कोणतेही ५)	(गुण ५)
७) एषः भोजनं	कुर्वन्ति ।	
६) सर्वे चलि	त्रं द्रष्टुम् <u>इच्छसि</u> ।	
५) पुरा एकः न		
	ाः सम्यक् न <u>पठति</u> ।	
३) त्वं विद्याया		
३) अहं नासिक		
२) श्वः रामः नग		
१) सा अन्यायं	न सहिष्यक्षे ।	
ा.८ आ) अधोरेरि	वेत पदांमध्ये योग्य वदल करून वाक्य लिहा. (कोणतेही ५)	(गुण ५)
७) दा धाताः ल	ोट्-लकारस्य मध्यमपुरुषस्य एकवचनम् ।	
	ल्ट्-लकारस्य उत्तमपुरुषस्य द्विवचनम् ।	
	वृद्-लकारस्य उत्तमपुरुषस्य एकवचनम् ।	
	लड्-लकारस्य मध्यमपुरुषस्य द्विवचनम् ।	
Server annual as a	तोट्-लकारस्य मध्यमपुरुषस्य एकवचनम् ।	
३) पठ् धातोः व	लट्-लकारस्य उत्तमपुरुषद्विवचनम् ।	

e) Land and alleaned cleans			
५) वाल्मिकीरामायणे — — श्लोकाः सन्ति । (१८०००, २४००, २४	मकीरामायणे ———— श्लोकाः सन्ति । (१८०००, २४००, २४०००, २१०००,)		
६) भासेन — नाटकानां रचना कृता । (१३, १०, ३, ८)			
७) अ, इ, उ, ऋ, ल् हेते सन्ति । (दीर्घस्वराः, संयुक्तस्वराः,	न्हस्वस्वराः, अल्पस्वराः		
प्र.१० अ) गटात न बसणारा शब्द लिहा. (कोणतेही ५)	(गुण ५)		
१) गच्छति, क्रीडति, खादति, नयति, ददति ।			
२) उत्थाय, प्रक्षाल्य, विचिन्त्य, आगत्य, पश्यथ ।			
३) अवकरिकाः, छात्राः, दाराः, मापिकाः, कपाटिकाः ।			
४) श्लोकाः, कथाः, पाठाः, अभ्यासक्रमाः, लेखाः ।			
५) किन्तु, तत्, एव, वा, अपि ।			
६) रोटिका, तक्रम्, ओदनं, शाकं, व्यञ्जनम् ।			
७) अभितः, परितः, सह, उभयतः, प्रति ।			
प्र.१० आ) खालील पदांचा उपयोग करून वाक्य बनवा. (कोणतेही ५)	(गुण ५)		
यदा-तदा, यथा-तथा, यद्यपि-तथापि, यदि-तर्हि, यावत्-तावत्, यत्र-तत्र ।			
************************************	******		

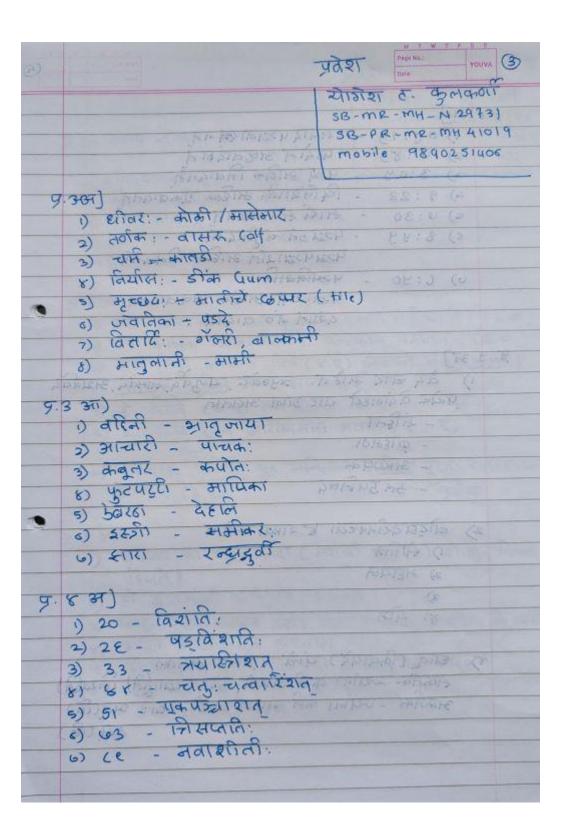
- 2) जमान्या नारा/स्वामी असलेल्यां, ज्ञान विद्यान भागि मोदन देवातां, मोठी पापे हरवा (नारा) करवात्यां समें देवातां भी नमस्कार करती
 - 3) मंगल करणाऱ्या, शोत , मंगल मालमा असलेत्या उत्तम असलाच्या , संगात्या मागीवर न्यालणाच्या सतत संगाने करणाच्या शंकराला मी प्रणाम करली
 - भी कोड्यांचा अर्थ होडे ताहीत, असे लाटी, हात झाहेत पण कोटे ताहीत दोली पाय महीत, परंतु स्वतः लाच गाढ अनिवात देते असे काय? इतर सदरा (स्त्रांक्स)
 - 2) दात नमलेन इ दशा खाठारि, जीन नमले तरी आवाज करारि, स्वतः हो गुड़ा/जोड़ि धरूर असलीतरी दुसऱ्याच्या पायाने जागारे असे काय ? उत्तर न्यायान (पादरका)

washing a compact the second section in the

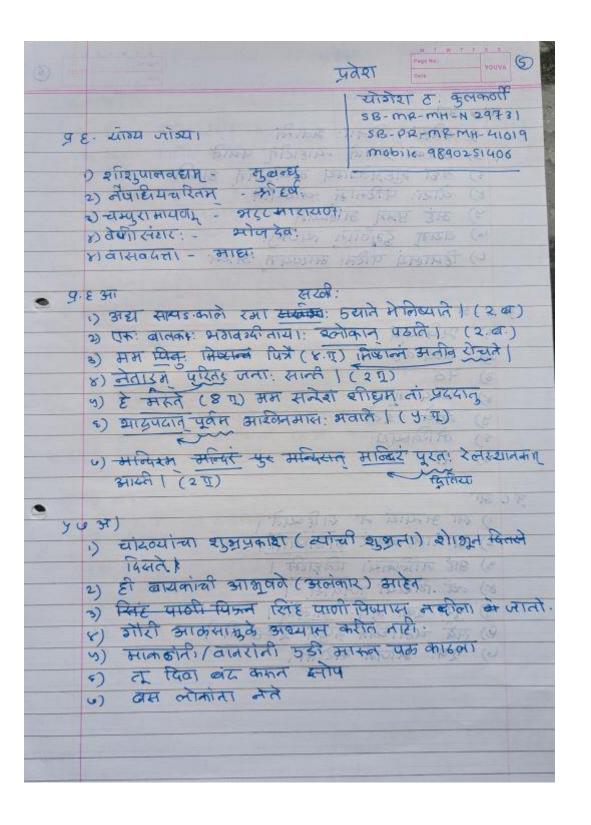
3) स्वतःच्या लहान भावाबरोबर जंगलात जामन राक्षसोच्या मध्य कळारा कोण ? (उत्तर: राम:) (त्या शब्दाच्या मध्ये) तीन अवारे स्व धातली तर रावणाका जे म्हणतात ते आहे

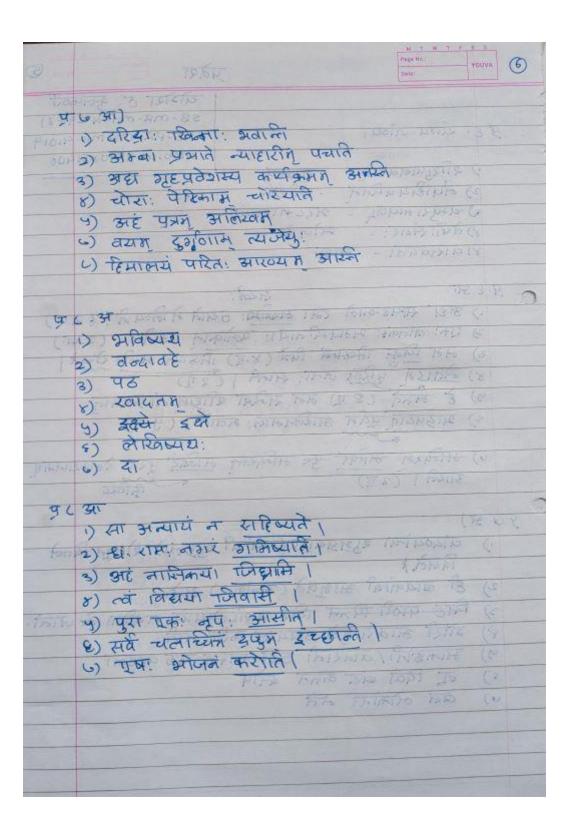
तीन अहरे द्यातनी आहेत

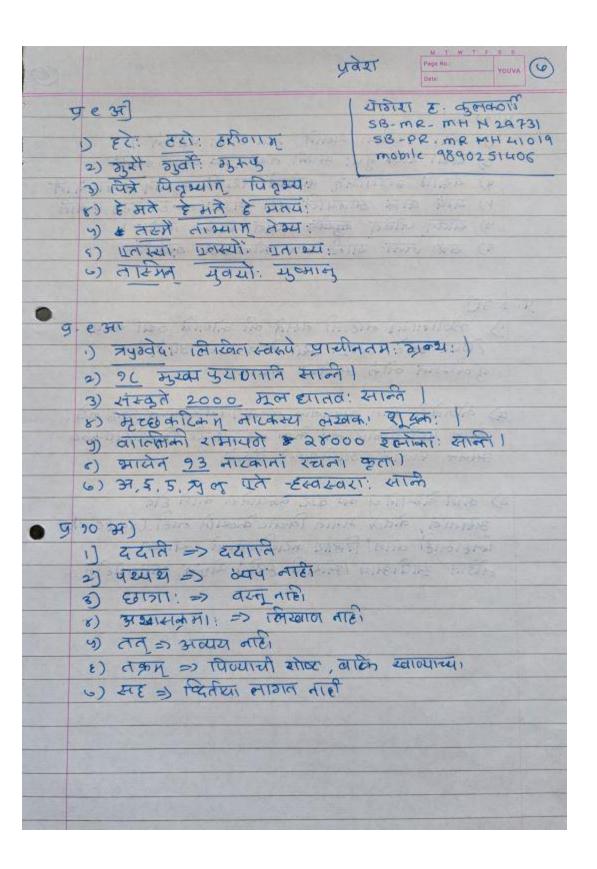
नामकान १ हरति हो स्तेष्ट अस्ति का नाम का नाम (स्वाहर) बीक्य कारणाच्या सेवा होणाच्या का नामि जांगिकाच्या स्वाची सेवास कारणाच्या स्वाची पुत्राच्या सुर्वाच्या विसादा ब्राजाच्या (बीहर हरवाच्या कार्यक्य प्राची पाद अस्वविद्या)

	Torribus.	M. T. W. T. I	100
	180K	Date	YOUVA (5)
	01466 19 1819168		
	आ) मान-पामन्यद		
1194	1) ०५:१५ - सपाद पञ्चावादम्नम्		
NOTE	2) ७ १४५ - पायोन अष्टतादका म् 2) 3:09 - पत्र्य आधिम जितायनम्		
-	4) 9:22 - विविद्यातेः आहाक प्रक	aradh In	97.3
	e) ७:30 - सार्ध सप्तवादनम्	- 15453 (
	e) 3:49 · पञ्च इस चार्त्वावस्त्र	: 10/0% (4	
	पञ्चपञ्चात्रात आख्न त्रि	वादनम	
	6) C: 40 - प ञ्चाविक्यांति व्य		
	पद्धाशन अधिक अब्दर		
	दशान जंव वादमम्		0
	tenerio diere.	मात्रका (9
7 4	अभी रिकार के		cs.
	1) वेद चार आहेत अपुरवेद, यणुर्वेद	, सामवंद, अ2	विवद
		a a Can	
	- संहिता विभागान		
	- diff. 10H311A		
	- आरवपक अस्ति ।		
	- अन उपसिंबद		
	10/0/0	- 12000	3 01
	2) बोट्डादर्गनरच्या ४ शास्त्रा अहित		
	० सीतित्र व्यवस्था	15(1)	(2)
	2) भहायात		50 10
	3)		S SHIE
		20 - 10-	4
	3) द्यात् (क्रियावरे) यांचे १ प्रकार अस	7 - 35 1818	145
	3) द्यात (अभ्यापर) यात्र र प्रकार अल	varial in	(B)
	अक्रमक - ज्यांना कर्म मामत नाही,	Period State	(6)
		हर्याः स्था	
			(61)
	* Lo.12%.to h	- 37	(0)

Pega Roll
Onte YOUVA

व १० आ

- 1) यदा पर्यायः अवति तदा गदाः वहान्ते ।
 - 2) यथा सम्म नृप: आस्ते तथा प्रम जनाः सानी
 - 3) यहादि अञ्चासम् करोाप्ति तथादि गुवान म प्राप्तामि
 - V) यादे शाकं आवयाती तही अक्वा अ व्यस्ति प्रचाति
 - ") यावन् जीवेत खुळेन तावत सुखेन जीवेत ।
 - s) यत्र जताः सान्ते तत्र को गहल अवाते

प्र. 2 अ]

- े कोणानाचा भारीती नसते की कोणाचे उद्या काय होणार आहे. स्ट्रान उद्या जे करायचे आहे, ते बुद्धीमान लोकं आजना करताल
- 2) कोशते हैं। काम अचानक न म विचार करता कर तथे. काम पूर्व विचारा नारी के ने तर त्याची सिष्टी/साफल्य आयोग हातान (आयो आय) मिळते.
- 3) काम केन्याने स क्य क्य केन्याने कामे होत असतात, केवल मतात विचार केन्याने लाही (५६१ हर्णार्व) सिंहालाही काम शिक्नार करावी लागते, त्याच्या लोडात आयोआ । आयती हरीने येक्न पडत नाहीत.